

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

VAN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	10
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	11
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM BULGULARI.....	12
8.	EKLER.....	33

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2022 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	5
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri.....	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7
Tablo 8: Amortisman Ayrılmayan Hesaplar	13
Tablo 9: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü İle Yapılan Alım ve Yapım İşlerinde Ödenek Sınırı Aşımı	24
Tablo 10: Gelir Tahsilat Oranları	30

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Haklar Hesabında İzlenmesi Gereken Alımların Doğrudan Gider Yazılması
2. Yapımı Tamamlanan Taşınmazların İlgili Muhasebe Hesaplarına Alınmaması Nedeniyle Yılsonu Amortisman Ayırma İşlemlerinin Gerçekleştirilememesi

B. Diğer Bulgular

1. Belediye Mülkiyetinde Bulunan Bazı Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması
2. Vadesinde Ödenmeyen Kira Alacakları İçin Yıl Sonunda Faiz Tahakkuk Ettirilmemesi
3. Belediyeye Ait Bazı Yapıların Yapı Kullanma İzin Belgesinin Olmaması
4. Bütün Riskler Sigortasında Bazı Risk Kalemlerinde Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi
5. Temel İhale Usulleri İle Temin Edilmesi Gereken İhtiyaçların Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü İle Satın Alınması
6. İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullanılmaması
7. Kira Süreleri Sona Eren Bazı Taşınmazların İhale Yapılmaksızın Ecrimisil Karşılığında Kullanılması
8. Kiraya Verilen İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması
9. Mevzuatta Öngörülen Koşullar Sağlanmadığı Halde Pazarlık Usulünün Uygulanması
10. Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması
11. Toplu Taşıma Hakkının Süresiz Olarak Üçüncü Kişilere Kullanılması
12. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Alınmaması
13. Bütçe İçi Ödenek Aktarımlarında Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması
14. Gelir Kalemlerinde Tahakkuk /Tahsilat Oranlarının Düşük Olması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Van Büyükşehir Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği görev, yetki, imtiyaz ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Büyükşehir Belediyesinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu olup bu Kanun'da kurumun görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu ile diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımı şeklindedir. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 8 ve 9'uncu maddesinde belirtilen altyapı ve ulaşım hizmetleri büyükşehir belediyelerinin sorumluluğu altındadır.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm

ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile birlikte büyükşehir belediyelerinin görev, yetki ve sorumluluk alanları genişletilerek; büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasındaki ilişkiler ve hizmetlerin yerine getirilmesi noktasında düzenleyici, bağlayıcı karar alma yetkisi verilmiştir.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5216 sayılı Kanun'da Büyükşehir Belediye organları; Büyükşehir Belediye Meclisi, Büyükşehir Belediye Encümeni ve Büyükşehir Belediye Başkanı olarak öngörülmüştür. Karar organı olan Büyükşehir Belediye Meclisi, biri Büyükşehir Belediye Başkanı olmak üzere 5 üyeden oluşmaktadır.

Büyükşehir Belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşmaktadır. Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi Büyükşehir Belediyesi Meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Büyükşehir Belediyesi personeli Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından atanır. Personelden müdür ve üstü unvanlı olanlar ilk toplantıda Büyükşehir Belediye Meclisinin bilgisine sunulur. Genel sekreter, belediye başkanının teklifi üzerine Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı tarafından atanır.

Van Büyükşehir Belediyesinin teşkilat yapısında doğrudan Başkana bağlı 5 birim belirlenmiştir. Bunlar; Genel Sekreterlik, Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Başkanlığı, İç Denetim Birim Başkanlığı, Basın Yayın Müdürlüğü'dür. Doğrudan Başkana bağlı diğer birim olan Genel Sekreterlik idarenin en önemli icra organıdır.

Genel Sekreter Yardımcıları, Hukuk Müşavirliği, İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı ve Yazı İşleri Dairesi Başkanlığı Genel Sekretere bağlı olan birimlerdir. Genel Sekretere bağlı 4 Genel Sekreter Yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin 24 hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili Genel Sekreter Yardımcılıklarına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	3264	775
Sözleşmeli Personel	-	71
Kadrolu İşçi	1630	238
Geçici İşçi	-	5
Toplam	4894	1089
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	1654	-

Van Büyükşehir Belediyesi Başkanlığının Van Su ve Kanalizasyon Genel Müdürlüğü olmak üzere 1 tane bağlı kuruluşu bulunmaktadır.

Van Su ve Kanalizasyon Genel Müdürlüğü 12/11/2012 tarih ve sayılı 6360 Kanun ile kurulmuş ve bu Kanunlardaki esaslara ve özel hukuk hükümlerine göre Büyükşehir Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde içme suyu ve atık su hizmetlerinin planlanarak yürütülmesi ve koordinasyonunu sağlamak üzere kurulmuş; özel bütçeli, tüzel kişiliği olan ve kamusal görev yapan bir kurumdur.

Ayrıca Büyükşehir Belediyesinin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu toplam 2 şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre

yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Van Büyükşehir Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Büyükşehir Belediyesinin 2022 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2022 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Ek Bütçe	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	188.102.000,00	87.750.000,00	30.699.701,60 /31.030.554,10	275.521.147,50	254.928.479,92	20.592.667,58
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	0,00	34.581.000,00	8.100.000,00	9.381.573,40 /10.282.073,40	41.780.500,00	35.119.697,00	6.660.803,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	519.658.000,00	584.730.000,00	457.035.722,42 /328.639.428,27	1.232.784.294,15	1.147.738.430,41	85.045.863,74
04	Faiz Giderleri	0,00	8.240.000,00	25.000.000,00	7.200.000,00 /300.000,00	40.140.000,00	40.094.611,34	45.388,66
05	Cari Transferler	0,00	20.500.000,00	19.250.000,00	52.371.000,00 /10.784.000,00	81.337.000,00	80.133.004,65	1.203.995,35
06	Sermaye Giderleri	17.287.899,05	327.199.000,00	885.870.000,00	815.252.316,44 /892.590.108,34	1.153.019.107,15	1.077.314.065,35	75.705.041,80
07	Sermaye Transferleri	0,00	3.720.000,00	0,00	10.800.000,00 /3.270.000,00	11.250.000,00	10.560.010,80	689.989,20
08	Borç Verme	0,00	10.000.000,00	100.000.000,00	73.177.850,25 /2.000.000,00	181.177.850,25	181.164.901,26	12.948,99
09	Yedek Ödenek	0,00	53.000.000,00	124.300.000,00	9.700.000,00 /187.022.000,00	278.000,00	0,00	278.000,00
Toplam		17.287.899,05	1.165.000.000,00	1.835.000.000,00	0,00	3.017.287.899,05	2.827.053.200,73	190.234.698,32

Van Büyükşehir Belediyesinin 2022 mali yılı bütçesi ile 1.165.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup önceki yıldan devreden 17.287.899,05 TL yıl içinde yapılan ek bütçeyle birlikte 2022 yılı ödenek toplamı 3.017.287.899,05 TL olmuştur. Yıl içinde 2.827.053.200,73 TL bütçe gideri yapılmış, 190.234.698,32 TL ödenek iptal edilmiş, kalan tutar olmamış ve 2023 yılına bütçe devretmemiştir.

Büyükşehir Belediyesinin 2022 yılı Bütçesi “(A) Ödenek Cetvelinde” 3.000.000.000,00 TL ödenek, “(B) Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması” cetvelinde ise 2.000.000.000,00 TL

gelir tahmini öngörülmüş olup gider bütçesindeki ödenek toplamı ile gelir bütçesinde tahmin edilen gelir toplamı arasındaki fark, Finansmanın Ekonomik Sınıflandırılması Cetvelindeki borçlanma, borç ödemeleri ve likidite amaçlı banka hesabında tutulan nakit karşılığı ile gösterilen 1.000.000.000,00 TL ile giderilmiş olup bütçe denklığı sağlanmıştır.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	24.960.000,00	9.801.236,97	286.383,90	9.514.853,07	38,12
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	91.520.000,00	52.908.817,22	232.944,55	52.675.872,67	57,56
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	15.010.000,00	61.532.888,81	426.312,49	61.106.576,32	407,10
05- Diğer Gelirler	1.861.410.000,00	1.934.818.488,71	115.161,76	1.934.703.326,95	103,94
06- Sermaye Gelirleri	7.100.000,00	4.018.253,37	0,00	4.018.253,37	56,59
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	-
09- Red ve İadeler	0,00	0,00	0,00	0,00	-
Toplam	2.000.000.000,00	2.063.079.685,08	1.060.802,70	2.062.018.882,38	103,10

Buna göre 2022 yılında net bütçe geliri %103,10 seviyesinde gerçekleşmiştir. Alınan bağış ve yardımlar (%407,10) beklenenin çok üstünde, vergi gelirleri (%38,12) ve sermaye gelirleri ise (%56,59) beklenenin çok altında gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	275.521.147,50	254.928.479,92	92,53
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	41.780.500,00	35.119.697,00	84,06
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.232.784.294,15	1.147.738.430,41	93,10
04- Faiz Gideri	40.140.000,00	40.094.611,34	99,89
05- Cari Transferler	81.337.000,00	80.133.004,65	98,52
06- Sermaye Giderleri	1.153.019.107,15	1.077.314.065,35	93,43
07- Sermaye Transferleri	11.250.000,00	10.560.010,80	93,87
08- Borç Verme	181.177.850,25	181.164.901,26	99,99
09- Yedek Ödenekler	278.000,00	0,00	0,00
Toplam	3.017.287.899,05	2.827.053.200,73	93,70

Buna göre 2022 yılında bütçe giderleri %93,70 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe

giderlerinde bütçe ödeneğinde öngörülen tutar aşılmamıştır. Personel giderleri (%92,53), sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri (%84,06), mal ve hizmet alım giderleri (%93,10), faiz giderleri (%99,89), cari transferler (%98,52), sermaye giderleri (%93,43) ve sermaye transferleri (%93,87) beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2021 yılının 2020 yılına, 2022 yılının 2021 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2020 Yılı (TL) (A)	2021 Yılı (TL) (B)	2022 Yılı (TL) (C)	2021-2020 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2022-2021 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	6.079.342,79	7.652.287,49	9.801.236,97	25,87	28,08
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.736.365,55	32.090.160,60	52.908.817,22	54,75	64,88
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	417.834,01	25.780.005,00	61.532.888,81	6.069,92	138,68
Diğer Gelirler	782.841.415,16	1.083.493.264,13	1.934.818.488,71	38,41	78,57
Sermaye Gelirleri	19.450,00	854.880,54	4.018.253,37	4.295,27	370,03
Toplam	810.094.407,51	1.149.870.597,76	2.063.079.685,08	41,94	79,42
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	1.409.907,21	1.016.904,44	1.060.802,70	27,87	4,32
Net Toplam	808.684.500,30	1.148.853.693,32	2.062.018.882,38	42,06	79,48

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2022 yılında gelirler bir önceki yıla göre 913.165.189,06 TL'lik (%79,48) artış göstermiştir. Bu çerçevede; vergi gelirleri 2.148.949,48 TL (%28,08), teşebbüs ve mülkiyet gelirleri 20.818.656,62 TL (%64,88), diğer gelirler 851.325.224,58 TL (%78,57) artış göstermiştir. Alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 35.752.883,81 TL (%138,68) ve sermaye gelirlerinde 3.163.372,83 TL (%370,03) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2020-2022) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2020 Yılı (TL) (A)	2021 Yılı (TL) (B)	2022 Yılı (TL) (C)	2021-2020 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2022-2021 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	134.304.286,04	152.924.924,27	254.928.479,92	13,86	66,70
SGK Devlet Prim Giderleri	17.971.189,18	23.670.058,40	35.119.697,00	31,71	48,37
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	297.296.789,54	465.284.063,58	1.147.738.430,41	56,50	146,67
Faiz Giderleri	16.838.112,03	11.733.554,05	40.094.611,34	-30,32	241,71
Cari Transferler	15.897.340,79	40.373.320,65	80.133.004,65	153,96	98,48

Sermaye Giderleri	128.677.946,63	304.304.533,27	1.077.314.065,35	136,49	254,02
Sermaye Transferleri	5.000.000,00	4.998.596,88	10.560.010,80	-0,03	111,26
Borç Verme	60.202.957,99	9.351.118,90	181.164.901,26	84,47	1.837,36
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	-	-
Toplam	676.188.622,20	1.012.640.170,00	2.827.053.200,73	49,75	179,18

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2022 yılında 2021 yılına göre 1.814.413.030,73 TL (%179,18) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2022 yılında personel giderlerinin 102.003.555,65 TL (%66,70), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 11.449.638,60 TL (%48,37) arttığı görülmektedir. Mal alım ve hizmet giderleri 682.454.366,83 TL (%146,67), faiz giderleri 28.361.057,29 TL (%241,71), cari transferler 39.759.684,00 TL (%98,48) artmıştır. Sermaye giderlerinde 773.009.532,08 TL'lik (%254,02) ve sermaye transferlerinde 5.561.413,92 TL'lik (%111,26) artış olmuştur.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2022 yılı Faaliyet Gideri 2.149.722.292,58 TL, Faaliyet Geliri 2.293.670.687,97 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 143.948.395,39 TL olarak gerçekleşmiştir.

Van Büyükşehir Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	VAN MAVİKENT AŞ.	200.000.000,00	199.125.000,00	99,56
2	BELVAN ULAŞIM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	10.000.000,00	10.000.000,00	100

Belediyenin dolaylı olarak sermaye ortağı olduğu şirket bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Van Büyükşehir Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan

oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin

denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare hiçbir iç kontrol riski belirlememiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmamıştır. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak "görevler ayrılığı" ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmemiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi personel yetersizliği nedeniyle değerlendirilmemektedir. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 4 adet iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 1'i doludur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Van Büyükşehir Belediyesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Haklar Hesabında İzlenmesi Gereken Alımların Doğrudan Gider Yazılması

Büyükşehir Belediyesince 2022 yılı içerisinde satın alınan bazı yazılım ve yazılım güncelleme alımlarının 260-Haklar Hesabında izlenmesi gerekirken, 630-Giderler Hesabına kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 260-Haklar Hesabını düzenleyen “Hesabın niteliği” başlıklı 210'uncu maddesinde; Haklar hesabının bir bedel karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesinde kullanılacağı belirtilmiştir.

Belediye hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde 2022 yılı içinde satın alınan yazılım ve yazılım güncelleme alımlarının 260-Haklar Hesabı yerine 630-Giderler Hesabında muhasebeleştirildiği görülmüştür. Bu durum, Bilançoda 260-Haklar Hesabının belirtilen tutar kadar eksik, Faaliyet Sonuçları Tablosunda 630-Giderler Hesabının ise aynı tutar kadar fazla görünmesine yol açmıştır.

Belediye tarafından bir bedel karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların anılan Yönetmelik hükümlerine uygun olarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Yapımı Tamamlanan Taşınmazların İlgili Muhasebe Hesaplarına Alınmaması Nedeniyle Yılsonu Amortisman Ayırma İşlemlerinin Gerçekleştirilememesi

Belediyenin yıl içerisinde tamamlanmış olan taşınmazları için amortisman ayrılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde; bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılacağı belirtilmiştir. Aynı Yönetmeliğin 202 ve 203'üncü maddelerinde ise 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabının niteliği ve işleyişi hakkında detaylı açıklamalar yer almaktadır.

Yapılan denetimlerde; yapılmakta olan yatırımların yılsonu amortisman işlemlerinden sonra ilgili hesaplara aktarılması sebebiyle hesapta kayıtlı olan tutarlara hiç amortisman ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Maddi duran varlıklar için hiç amortisman ayrılmaması, bilançoda 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı ile faaliyet sonuçları tablosunda 630-Giderler Hesabının hatalı olmasına neden olmuştur.

Tablo 8: Amortisman Ayrılmayan Hesaplar

251.xx.01.00.	Boru Hatları	9.175.065,81
251.xx.06.03.	Üst Geçitler	874.769,40
251.xx.09.01.	Su Kuyuları	13.223.796,23
251.xx.18.00.	Şamandıra, Dolfen ve Platformlar	254.880,00
252.xx.xx.10.99	Diğer	15.875.515,80
253.01.99..	Diğer Tesis ve Sistemler	5.493.625,08

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Belediye Mülkiyetinde Bulunan Bazı Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Belediye mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan bir kısmının mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmadığı ve ilgili taşınmazların cins tashihlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Genel yönetim kapsamındaki idarelerin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ilişkin usul ve esaslar Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te düzenlenmiştir.

Mezkur Yönetmeliğin “Tanımlar” başlıklı 4'üncü maddesinde cins tashihi “*binalar, arazi ve arsalar ile yeraltı ve yerüstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi*” şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmeliğin “Cins tashihlerinin yapılması” başlıklı 10'uncu maddesinde ise; kamu idarelerinin; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların, mevcut kullanım şekilleri ile tapuda kayıtlı bilgilerinin farklı olması halinde, tapu kayıtlarının taşınmazların mevcut kullanım şekilleri esas alınarak düzeltilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Taşınmazlar üzerinde yapılan incelemelerde Belediyenin mülkiyetinde bulunan ve mali tablolarda kayıtlı olan bazı taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi sunmasını sağlamak için Belediye'ye ait taşınmazların cins tashihleri yapılarak, maddi duran varlıklara ilişkin 250-Arsa ve Araziler Hesabı, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252-Binalar Hesaplarının kayıt ve tutarlarının düzeltilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Vadesinde Ödenmeyen Kira Alacakları İçin Yıl Sonunda Faiz Tahakkuk Ettirilmemesi

Van Büyükşehir Belediyesinde 2022 yılı kapsamında yapılan incelemeler neticesinde, “120 Gelirlerden Alacaklar ” ve “121 Gelirlerden Takipli Alacaklar” hesabında bulunan kira alacaklarından tahsilatı süresi içinde yapılamayanlara yıl sonu itibariyle gerekli faiz tahakkuk işleminin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde tahakkuk esası, “bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilmesi” şeklinde tanımlanmıştır.

Mezkûr Yönetmeliği'nin “Gelirlerden Alacaklar” hesabının işleyişini gösteren 88'inci

maddesinde, gelirlere alacaklar hesabında kayıtlı alacaklar için tahakkuk ettirilen faiz tutarlarının bu hesaba borç ve karşılığında 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği belirtilmektedir. Yönetmelik hükümlerinden anlaşılacağı üzere, muhasebe sistemimiz tahakkuk esasına dayanmaktadır. Tahakkuk esasında işlemler ve olaylar, nakit akımlarının gerçekleşmesine bağlı olmaksızın, işlem ve olayların ortaya çıktıkları anda muhasebe sistemine aktarılmasını gerektirmektedir. Taşınmaz kiralalarının süresinde tahsil edilmemesine bağlı olarak ortaya çıkan gecikme faizi tutarlarının da, asıl alacak gibi nakit akışına bakılmaksızın muhasebe kayıtlarına alınması ve yılsonunda mali tablolarında gösterilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan, bir fer'i alacak olan gecikme faizi tutarlarının tahakkuk ettirilerek muhasebe sisteminde kayıt altına alınması hem mali şeffaflık hem de hesap verme sorumluluğu açısından önem arz etmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar ve mevzuat hükümleri çerçevesinde, kira ödemelerinin süresinde yapılmadığı, diğer bir ifadeyle borçlunun temerrüde düştüğü durumlarda, gecikme faizi hesaplamalarının yapılarak muhasebe kayıtlarına alınması gerekmektedir.

BULGU 3: Belediyeye Ait Bazı Yapıların Yapı Kullanma İzin Belgesinin Olmaması

Mülkiyeti Belediyeye ait olan muhtelif hizmet binaları ve şantiyelerin yapı kullanma izin belgelerinin olmadığı tespit edilmiştir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 30'uncu maddesinin birinci fıkrasında aynen; *“Yapı tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren belediye, valilik (...) (1) bürolarından; 27'nci maddeye göre ruhsata tabi olmayan yapıların tamamen veya kısmen kullanılabilmesi için ise ilgili belediye ve valilikten izin alınması mecburidir. Mal sahibinin müracaatı üzerine, yapının ruhsat ve eklerine uygun olduğu ve kullanılmasında fen bakımından mahzur görülmediğinin tespiti gerekir.”* denilmektedir.

Anılan madde hükmü gereğince; yapının tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde bu kısımların kullanılabilmesi için inşaat ruhsatı veren belediyeden izin alınması gereklidir.

Yapılan incelemede Belediyeye ait 20 adet taşınmaz için 3194 sayılı Kanun'un Geçici 16'ncı maddesi uyarınca yapı kayıt belgesi alındığı; ancak yapı kullanma izin belgelerinin halen olmadığı görülmüştür. Bu itibarla, yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine uygun olarak söz

konusu taşınmazlara ilişkin yapı kullanma izin belgelerinin alınmasına yönelik çalışmaların tamamlanması gerekmektedir.

BULGU 4: Bütün Riskler Sigortasında Bazı Risk Kalemlerinde Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi

Yapım işlerinde yükleniciler tarafından yaptırılan inşaat sigortalarına ait (bütün riskler/all risk) bazı risk kalemlerine %2'den fazla muafiyet uygulandığı görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "İş ve işyerinin sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesine göre; yapım işlerinde yüklenicinin, ihale dokümanında belirtilen süre ve şartlara uygun olarak işyerlerindeki her türlü aracı, malzemeyi, ihzaratı, iş ve hizmet makinelerini, taşıtları ve tesisleri oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı sigorta yaptırması gerekmektedir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesine göre; sigorta poliçesinde tüm riskler için uygulanabilecek muafiyet oranı azami %2 ve deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör riskleri için uygulanabilecek koasürans oranı azami %20'dir. Bunun dışında kalan riskler için koasürans uygulanmaz. Muafiyet ve koasürans kısmına isabet eden hasarların karşılanması yüklenicinin sorumluluğundadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere; yapım işlerinin inşaat sigortası (bütün riskler/all risk) poliçelerindeki bazı risk unsurlarına azami %2 muafiyet uygulanmalıdır. Sigorta poliçelerindeki muafiyet oranlarının %2'lik orandan fazla olması yüklenicinin nihai sorumluluğunu kaldırmamakla birlikte, karşılaşılabileceği riski artırması bakımından önem arz etmektedir. Dolayısıyla Yapım İşleri Genel Şartnamesinin ilgili hükmünde belirtildiği üzere tüm riskler için uygulanabilecek muafiyet oranı azami %2 olmalıdır.

Van Büyükşehir Belediyesi tarafından ihale edilen ve sözleşmeye bağlanan yapım işlerine ilişkin sigorta poliçelerinin incelenmesi neticesinde; yükleniciler tarafından yaptırılan inşaat sigortası poliçelerinde bazı risk unsurlarına mevzuatta belirtilen %2 sınırından daha fazla muafiyet uygulandığı tespit edilmiştir.

Anılan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, istenmeyen risk unsurlarının gerçekleşmesi durumunda sigortacı, sigortalı, idare ve üçüncü kişiler arasında oluşabilecek

hukuki ve mali ihtilafların önüne geçmek adına yapım işlerine ait inşaat sigortalarında %2'den fazla muafiyet uygulanmaması gerekmektedir.

BULGU 5: Temel İhale Usulleri İle Temin Edilmesi Gereken İhtiyaçların Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü İle Satın Alınması

Aynı ihale konusu iş içerisinde yer alabilecek bazı alımların mevzuatta öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde parçalara bölünmek suretiyle pazarlık usulü (21-f) ve doğrudan temin ile gerçekleştirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde idarelerin; ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu ifade edilmiştir. Maddede ayrıca, bu Kanun uyarınca yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel ihale usulleri olduğu ve eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği belirtilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un "Pazarlık usulü" başlıklı 21'nci maddesinin (f) bendine göre; 2022 yılı için yaklaşık maliyeti 728.072,00 TL'ye kadar olan mal, malzeme ve hizmet alımlarının pazarlık usulü ile ihale yapılabileceği ifade edilmiştir.

Anılan Kanun'un 22'nci maddesinde, ilan yapma, teminat alma, ihale komisyonu kurma ve yeterli kurallarını arama koşullarına bağlı olmaksızın ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak doğrudan temin usulü ile alım yapılabilecek haller sınırlı olarak sayılmıştır. Maddenin birinci fıkrasının (d) bendine göre ise, her yıl Kamu İhale Kurumunca belirlenen parasal limitlerin altında kalan ihtiyaçların doğrudan temin usulü ile alınması mümkün bulunmaktadır.

Anılan Kanun'un "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin (d) bendine göre; 2022 yılı için yaklaşık maliyeti 218.395,00 TL'ye kadar olan mal, malzeme ve hizmet alımlarının doğrudan temin ile alınabileceği ifade edilmiştir.

Ancak yukarıda da açıklandığı üzere temel ihale usulleri ile karşılanması gereken ihtiyaçların parasal limitlerin altında kalmak amacıyla kısımlara bölünerek bahsi geçen kanunun pazarlık usulü ve doğrudan temin usulü ile karşılanması Kanun'un 5'inci maddesinde sayılan ilkelere aykırılık taşımaktadır.

Yapılan incelemede, ihtiyaçların parasal limitlerin altında kalmak amacıyla kısımlara bölünmek suretiyle pazarlık usulü (21-f) ve doğrudan temin usulü ile karşılandığı tespit edilmiştir.

Söz konusu durum, Kanun'un yukarıda açıklanan temel ilkelerinin ihlali anlamına gelmektedir.

BULGU 6: İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması

Belediyede çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında düzenli olarak kullandırılmadığı ve bu nedenle birikmiş yıllık izin sürelerinin bulunduğu görülmüştür.

Anayasa'nın "Çalışma şartları ve dinlenme hakkı" başlıklı 50'nci maddesinde; dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve bu haklar ile şartlarının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ile işverence tutulması zorunlu kayıtların şekline ilişkin hususların ilgili Bakanlık tarafından hazırlanacak bir Yönetmelik ile gösterileceği belirtilmiştir.

Bu Kanun hükmüne istinaden 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili olarak İş Kanunu'na benzer düzenlemeler yapılmıştır.

Aynı Kanun'un 103'üncü maddesinde ise yıllık ücretli izni bu Kanun'un 56'ncı maddesine aykırı olarak bölen veya hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda

olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk Lirası (2022 yılında 756 TL) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca Cumhurbaşkanlığı'nın 30.06.2021 tarih ve 31527 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tasarruf Tedbirleri konulu 2021/14 sayılı Genelge'sinde; 4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan işçilerin yıl içinde kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin ilgili yıl içerisinde, önceki yıllarda hak kazanıp kullanmadıkları yıllık izin sürelerinin de yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde azami üç yıl içerisinde kullandırılması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işverenin yıllık izinleri kullandırma yükümlülüğünü yerine getirmemesi ve işçinin de izin hakkından feragat etmesi mümkün değildir. Diğer taraftan işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmekte ve yıllık izin karşılığı yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden yapılacağından yüksek tutarlarda ödeme yapılmasına neden olmaktadır. Ayrıca Anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ile karşı karşıya kalabilmektedir.

Yapılan incelemede Belediyede görev alan kadrolu 261 işçiden 75'inin 100 ile 200 gün arasında, 24' ünün 201 ile 300 gün arasında, 7' sinin 301 ile 400 gün arasında ve 2 kişinin de 401 ile 507 gün arasında kullanmadığı izinlerinin olduğu tespit edilmiştir. Bu işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları işçinin son ücreti dikkate alınarak izin ücreti ödeneceğinden idareler açısından öngörülemeyen giderlerin ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde Belediyede çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerinin, mevzuata uygunluk ve belediyeye ek mali külfet getirmemesi amacıyla biriktirilmeden, zamanında ve düzenli olarak kullandırılması sağlanmalıdır.

BULGU 7: Kira Süreleri Sona Eren Bazı Taşınmazların İhale Yapılmaksızın Ecrimisil Karşılığında Kullandırılması

Kira süreleri sona eren belediye mülkiyetindeki bazı taşınmazların yeniden ihale yapılmaksızın ecrimisil karşılığında aynı kişilere kullandırıldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesi uyarınca, belediyeye ait taşınmazların

üç yıldan fazla süre ile kiralanmasına karar vermek yetkisi belediye meclisine; aynı Kanun'un 34'üncü maddesi uyarınca, söz konusu taşınmazların süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek yetkisi ise belediye encümenine verilmektedir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun Kapsam başlıklı 1'inci maddesi ile belediye mülkiyetindeki taşınmazların ancak bu Kanun hükümlerine göre kiraya verilebileceği, "Kiralarda sözleşme süresi" başlıklı 64'üncü maddesi ile belirli istisnalar haricinde, kiraya verilecek taşınmazların kira süresinin on yıldan çok olamayacağı ve taşınmazların üçüncü kişilere kiralanması işlemlerinin ise aynı Kanun'un 35'inci maddesinde sayılan ihale usulleri çerçevesinde yürütülmesi gerektiği hüküm altına alınmaktadır.

Aynı Kanun'un 75'inci maddesinde; kamu idarelerine ait taşınmazlara ait kira sözleşmelerinin bitim tarihinden itibaren, işgalin devam etmesi halinde, işgal edilen taşınmaz malın idarenin talebi üzerine bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edileceği ve kira sözleşme bitim tarihi ile tahliye tarihi arasında ecrimisil alınacağı belirtilmiştir.

6098 sayılı Borçlar Kanunu'nun "Konut ve çatılı işyeri kiralarda sözleşmenin sona ermesi" başlıklı 346'ncı maddesine göre; konut ve çatılı işyeri kiralarda kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az on beş gün önce bildirimde bulunmadıkça, sözleşme aynı koşullarla bir yıl için uzatılmış sayılır. Kiraya veren, sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremez. Ancak, on yıllık uzama süresi sonunda kiraya veren, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminden en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla, herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebilir. Belirsiz süreli kira sözleşmelerinde, kiracı her zaman, kiraya veren ise kiranın başlangıcından on yıl geçtikten sonra, genel hükümlere göre fesih bildiriyle sözleşmeyi sona erdirebilirler. Genel hükümlere göre fesih hakkının kullanılabilmesi durumunda, kiraya veren veya kiracı sözleşmeyi sona erdirebilir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiğinde, 6098 sayılı Borçlar Kanunu'na göre kiralan konut ve çatılı işyerlerinin sözleşmede belirtilen kira süresi bitiminden itibaren kiracının isteğine bağlı olarak 10 yıla kadar uzatılabileceği anlaşılmaktadır. Burada kiracının kira süresinin bitiminden önce herhangi bir bildirimde bulunmaması sözleşmenin 1 yıl süre ile uzamasına yeterlidir. Diğer taraftan, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu belediyelerin taşınır ve taşınmaz mallarını istisna olarak belirtilenler hariç olmak üzere en fazla 10 yıl süre

ile kiralayabileceğini, bu süre sonunda yeniden ihaleye çıkılması gerektiğini belirtmektedir. Dolayısıyla, 6098 sayılı Kanun'a göre yapılan 10 yıllık süre uzatımı sonra erdikten sonra İdare 2886 sayılı Kanun'a yeni ihale düzenleyerek kiralama yapması gerekmektedir.

Belediyenin taşınmazlarının incelenmesi sonucunda; kira süreleri sona eren 40 adet taşınmazın, tahliye edilmeyerek aynı kişilere aylık ecrimisil bedeli karşılığında kullandırıldığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Kanun hükümlerine göre; ecrimisilin kira niteliğine dönüştürülmemesi gerekmektedir. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi gereğince Belediye taşınmazlarındaki işgal durumuna son verilmesi için gerekli işlemlerin başlatılması ve bahse konu taşınmazların usulüne uygun olarak ihale edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Kiraya Verilen İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması

Belediye sınırları ve mücavir alan içerisinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet yürüten işletmelerin bulunduğu görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri açma izni harcı" başlıklı 81'inci maddesinde; belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde yer alan bir işyerinin açılmasının işyeri açma izni harcına tabi olduğu belirtilmiştir.

10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde ise büyükşehir belediyesi sınırları ve mücavir alanlar içinde yetkili idarenin, büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesi, bunların dışında kalan hususlarda ise büyükşehir ilçe belediyesi olduğu ifade edilmiştir.

Yine aynı Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan herhangi bir işyerinin açılmayacağı ve çalıştırılmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde bulunan Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinin açılıp faaliyet gösterebilmesi için Büyükşehir Belediyesinden işyeri açma ve çalışma ruhsatı alması gerekmektedir.

Yapılan incelemede Büyükşehir Belediyesi tarafından kiraya verilen işyerlerinden açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyette bulunan işyerleri tespit edilmiştir. Bu durum İdare açısından ruhsatsız çalıştığı tespit edilen işyeri sayısı kadar işyeri açma izni harcının tahsil edilememesine ve dolayısıyla Belediyenin gelir kaybına uğramasına neden olmaktadır.

Büyükşehir Belediyesinin yetki ve görev alanında aktif olarak faaliyet gösteren ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı almak zorunda olan işyerlerinin Belediyenin Zabıta Biriminde görevli memurlar aracılığıyla denetiminin yapılarak ruhsatlandırılmalarının sağlanması ve buna bağlı olarak da işyeri açma izni harcının tahsil edilerek Belediyenin gelir kaybına uğratılmaması gerekmektedir.

BULGU 9: Mevzuatta Öngörülen Koşullar Sağlanmadığı Halde Pazarlık Usulünün Uygulanması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (b) bendinde öngörülen şartlar oluşmadığı halde, pazarlık usulünün kullanıldığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinin dördüncü fıkrasında, açık ihale usulü ile belli istekliler arasında ihale usulünün temel ihale usulleri olduğu ve diğer ihale usullerinin sadece Kanun'da belirtilen özel hallerde kullanılabileceği ifade edilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinde ise temel ihale usulleri arasında sayılmayan pazarlık usulü ile ihale yapılabilecek haller sayılmıştır. Mezkûr maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde, doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması halinde pazarlık usulü ile ihale yapılabileceği belirtilmiştir.

Buna göre pazarlık usulünün kullanılabilmesi için ihalenin ivedi olarak yapılması şartının tek başına yeterli olmadığı ve maddede sayılan doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi, yapım tekniği açısından özellik arz etmesi, yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması, önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması ön koşullarının da sağlanması gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan denetimde Belediye'nin 2022 yılı içinde 21'inci maddenin (b) bendi

kapsamında, 110 adet ihalede pazarlık usulünün kullanıldığı, pazarlık usulünün genel bir alım yöntemi olarak benimsendiği, temel ihale usulleri (açık ihale ve belli istekliler arasında ihale) ile karşılanması gereken ihtiyaçların, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan şartlar gerçekleşmemesine rağmen pazarlık usulü ile karşılandığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan şartlar gerçekleşmeden bu kapsamda alım yapılması, Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 10: Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcamaların yıllık toplamının, 2022 yılı bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'unu, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde; *"Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz."* hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanun'un "Pazarlık usulü" başlıklı 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde idarelerin yaklaşık maliyeti 728.072 TL'ye kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımlarını pazarlık usulü ile temin edebileceği; "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ise büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 218.395 TL'yi, diğer idarelerin 72.752 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlarını ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Buna göre Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, gerek 21'inci maddenin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddenin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu

amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacaklardır.

31.12.2020 tarih ve 31351 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan "4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin (ı) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ"ın "Genel esaslar" başlıklı 4'üncü maddesinin 2'nci fıkrasında; Kanun'un 62'nci maddesinin (ı) bendine göre, Kanun kapsamında yer alan ve bütçe sahibi olan kamu idarelerinin; Kanun'un gerek 21'inci maddesinin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilişkin alımlar hariç 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kurulun uygun görüşü olmadan aşamayacağı, bu oran aşılarak Kuruma yapılan başvuruların reddedileceği,

3'üncü fıkrasında ise Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde bütçe sahibi olan kamu idareleri tarafından, yıllık bütçelerine bu amaçla konulan toplam ödenek tutarının dikkate alınacağı; mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine bu amaçla konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranının hesaplanacağı,

İfade edilmiştir.

Yapılan incelemede, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ile 22'nci maddesinin (d) bendine göre yapılan mal alımları, hizmet alımları ve yapım işlerinde, aşağıdaki tablodan görüleceği üzere bütçeye bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'unun, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 9: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü İle Yapılan Alım ve Yapım İşlerinde Ödenek Sınırı Aşımı

Harcama Kalemleri	2022 Yılı Toplam Ödenek Tutarı (A)	Toplam Ödenegin % 10'u (Sınır) (B=A*%10)	22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı (TL) (C)	Sınırı Aşan Tutar (TL) (D=C-B)	22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı/Toplam Ödenek Tutarı (C/A) %
Mal Alımı	648.325.756,42	64.832.575,64	72.774.936,00	7.942.360,36	11,23

Belediye tarafından 2022 yılı içerisinde 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında gerçekleştirilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde, her biri için ayrı ayrı bütçeye bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'u tutarındaki sınırın, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşılması hususu, 4734 sayılı Kanun ve ilgili Tebliğ hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 11: Toplu Taşıma Hakkının Süresiz Olarak Üçüncü Kişilere Kullandırılması

Van Büyükşehir Belediye Sınırları içinde belirlenen güzergâhlarda toplu taşıma hizmeti yapan 318 adet (M Plaka) minibüs, 1347 adet(245'i askıda) (V Plaka) minibüs, 340 adet (S Plaka) servis aracı, 14 adet (J Plaka) Personel Servis Aracı ile 971 (248'i askıda) (T Plaka) ticari taksiye ait işletme hakkının İl Trafik Komisyon Kararları ile süresiz olarak ve ihale yapılmaksızın üçüncü kişilere verildiği tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendinde büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettmek; büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dâhil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek büyükşehir belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında sayılmıştır. Aynı Kanun'un 10'uncu maddesinde 5393 sayılı Belediye Kanunu uyarınca tanınan imtiyazların ilgisine göre büyükşehir belediyelerini de kapsayacağı belirtilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde, 5216 sayılı Kanun'da belirtilen hükme paralel bir hükme yer verilmiş, aynı maddenin beşinci fıkrasında; belediyelerin bu hizmetleri Danıştay'ın görüşü ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının kararıyla süresi kırk dokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebileceği, toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği, toplu taşıma hatlarını kiraya verebileceği veya hizmet satın alma yoluyla yerine getirebileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda detaylı bir şekilde yer verilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere toplu taşıma hizmeti, büyükşehir belediyeleri için hem bir görev hem de bir imtiyaz hakkıdır. Söz konusu vazife hizmet satın alınması yoluyla yerine getirilebileceği gibi, ruhsat verme, kiralama veya imtiyaz verilmesi suretiyle üçüncü kişilere de gördürülebilir. Şayet söz konusu hakkın kullanımı üçüncü kişilere bırakılacaksa bu tahsis işleminin yetkilendirme süresi belirlenmeli, rekabete uygun bir şekilde ihale yoluyla yetkilendirme işlemi gerçekleştirilmelidir.

Kanun koyucu tarafından belediyeye tanınmış bu hakkın süresiz ruhsat verilmesi tarzında bir başka kişi veya kuruma devredilmesi ise mümkün değildir. Böyle bir uygulama Kanun'da açıkça belediyelere tanınmış bir imtiyaz hakkının sınırsız ve süresiz olarak devri

anlamını taşıyacaktır ki bu da hukuken mümkün değildir. Yapılan işlem karşılığında her sene ruhsat harcı alınması da verilen hak karşılığında bir bedel alındığı anlamına gelmez. Zira ruhsat harcı, ruhsat verme işleminde kamu tarafından kişilere sunulan hizmetin karşılığıdır, verilen toplu taşıma hakkının bedeli değildir.

Nitekim Danıştay 13. Dairesinin E:2015/985, K:2015/3164 numaralı Kararı'nda yukarıda yer verilen hükümlere paralel şekilde imtiyaz devri ve kiralama yolunun seçilmesi durumunda uyulması gereken şartlar belirtilmiş; toplu taşıma hizmetlerinin ruhsat vermek suretiyle yerine getirilmesi durumunda ruhsat verilecek sürenin açık bir şekilde ortaya konularak söz konusu ihalenin Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılması gerektiği, ruhsatın süresiz bir şekilde verilemeyeceği ifade edilmiştir.

Aynı Dairenin Esas No:2011 / 1134, Karar No: 2012 / 2226 Kararında;

“... davacı kooperatifin il trafik komisyonu kararları ile kazanılmış haklarının bulunduğu iddiasına yönelik olarak, toplu taşıma hatlarını işletme ve işletirme imtiyazına sahip olan belediyelere imtiyaz hakkı bedeli veya kira ücreti ödemediği, il trafik komisyonlarının verdiği kararların kazanılmış hak oluşturacağı iddiasıyla toplu taşıma hatlarının bedelsiz kullanımının söz konusu olamayacağı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, bu karar davacı tarafından temyiz edilmiştir. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddi yolundaki temyize konu Eskişehir 1. İdare Mahkemesi'nin 28.11.2013 tarih ve E:2013/86, K:2013/1019 sayılı kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin 1. fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, temyiz istemi yerinde görülmemeyerek anılan Mahkeme kararının onanmasına” denilmektedir.

04.05.2021 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi Kararı'nda ise “belediyenin minibüs hattı tahsisini iptal etmesi” hakkında Anayasa Mahkemesi (AYM) tarafından tüm tarafların haklarını korumayı amaçlayan kapsayıcı bir karara yer verilmiştir. AYM, toplu taşıma hakkının verilmesinin üzerinden uzun bir süre geçtiği ve bu hakkın iptal edilmesinin öngörülemez bir husus olduğundan yola çıkarak hakkın bir mülkiyet hakkı olduğuna karar vermiş ve işin esasını görüşmüştür. Daha sonra Mahkeme tarafından Belediye Kanunu'nda düzenleme bulunduğu bahisle yapılan müdahalenin kanuni olduğu, kamu yararı bulunduğu için de müdahalenin meşru bir amaca yöneldiği değerlendirilmiştir. Ölçülebilirlik ilkesi yönünden yapılan incelemede; bu ilkenin alt ilkeleri olan elverişlilik, gereklilik ve orantılılık üzerinden ayrıntılı değerlendirmelerde bulunulmuş; müdahale ile ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmenin mümkün olduğundan bahisle müdahalenin elverişli

olduğu; daha hafif bir yöntemle müdahalenin yapılmasının pek mümkün olmadığından bahisle ise müdahalenin gerekli olduğu belirtilmiştir. Kişilerin mülkiyet hakkının sınırlandırılması ile kamu yararı arasındaki adil denge (orantılılık ilkesi) yönünden yapılan değerlendirmede ise; kamu idarelerinin uygun zamanda, uygun yöntemle ve tutarlı hareket etmeleri, kendi hatalarının sonuçlarını bireylere yüklememeleri gerektiği ifade edilmiş, idarelerin kişilere yüklediği külfet için katlanabilir kolay çözümler üretmesinin gerekliliği belirtilmiştir.

Karar'da ayrıca; rekabet ortamı sağlanmadan, önemli sayılabilecek bir bedel ödenmeden, ihalesiz bir şekilde imtiyaz verilmesi sonucunda 49 yıllık sürenin beklenmeyeceğinin tartışmasız olduğu, bu kapsamda imtiyazın sona erdirilmesinin genel anlamda haklı bir dayanağı bulunduğu, ancak ilgililerin bu işleme uyumu için telafi edici önlemlerin alınması, karşı tarafın öngörülemeyen zararlarının karşılanması, geçiş süresi ve benzeri uygulamalara gidilmesi gerektiği, aksi halde ilgililere ağır bir külfetin yükleneceği ve adil dengenin ilgililer aleyhine bozulacağı ifade edilmiştir.

Belediyenin yürütmekle yükümlü olduğu bir hizmeti bizzat yerine getirmeyip, üçüncü kişilere gördürebilmesi mümkün olmakla birlikte, bu husus söz konusu hizmetin bir kamu hizmeti olma niteliğini ve belediyenin sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır. Bu niteliği gözetildiğinde, belediyenin görevine giren bir hizmetin süresiz olarak üçüncü kişilere devredilmesi hukuken mümkün değildir. Mevzuata aykırı olarak tesis edilen işlemlerin ilgililer yönünden kazanılmış hak doğurması ise düşünülemez.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Kurum tarafından yukarıda bahsedilen Anayasa Mahkemesi Kararı da göz önünde bulundurularak geçiş süreci ve geçiş önlemleri belirlenmeli, orantılı bir şekilde düzenleme yapılarak belediyeye ait bir imtiyaz hakkının bazı kişilerde süresiz olarak kalmasının devam etmesine müsaade edilmemelidir.

BULGU 12: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Alınmaması

Belediyenin yetki ve sorumluluk alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Tanımlar ve Kısaltmalar" başlıklı 3'üncü maddesinin (s), (ş) ve (z) fıkralarında; "Geçiş Hakkı", "Geçiş Hakkı Sağlayıcısı" ve

“İşletmeci” tanımlamaları yapılmıştır.

Aynı Kanun'un 22'inci maddesinin birinci fıkrasında “Geçiş hakkının kapsamı” belirlenmiş, 25'inci maddesinde de işletmeci ile geçiş hakkı sağlayıcısının anlaşma serbestisi çerçevesinde geçiş hakkına ilişkin anlaşmalar yapabileceği düzenlenmiştir.

Geçiş hakkı ve bu hakka uygulanacak ücret tarifesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından 27.12.2012 tarih 28510 sayılı Resmi Gazete'de “Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik” yayımlanmıştır.

Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, anlaşma yapmaya ve geçiş hakkına ait ücretlerin tahsiline ise geçiş hakkına konu olan taşınmazın sahibi veya taşınmaz üzerinde hak sahibi olanların yetkili olduğu ifade edilmiştir. 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmeliğe eklenmiş olup geçiş hakkı ücretinin Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi'nde belirtilen fiyatları aşamayacağı ve bu fiyatların her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi oranında artırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre belediyeler tarafından tarifede tavan olarak belirtilen miktarlara da riayet edilmek suretiyle geçiş hakkı talep eden telekomünikasyon firmalarından tahsil edilmek üzere geçiş hakkı ücreti belirlenmesi ve bu ücretlerin geçiş hakkını kullanan işletmecilerden tahsil edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemeler neticesinde, Belediye Meclisi tarafından 2022 yılı için geçiş hakkı ücret tarifesinin belirlenmesine yönelik herhangi bir karar alınmadığı tespit edilmiştir. Bu durum geçiş hakkını kullanan işletmeciler adına gerekli tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılmamasına sebep olmuştur.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde, telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin tahakkuk ve tahsilinin sağlanması gerekmektedir.

BULGU 13: Bütçe İçi Ödenek Aktarımlarında Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması

Yıl içinde yapılan bütçe içi ödenek aktarımlarının bir kısmında Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne aykırı işlem tesis edildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmelik'inin ödenek kullanımı ve bütçede yapılacak değişiklikleri düzenleyen “Aktarma” başlıklı 36'ncı maddesinde; bütçenin fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasındaki aktarmaların meclis kararıyla, fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasındaki aktarmaların encümen kararıyla, bunların dışında kalan ve ekonomik sınıflandırmanın ikinci düzeyine kadar aktarmaların ise üst yöneticinin onayıyla, ekonomik sınıflandırmanın üçüncü ve dördüncü düzeyleri bütçeleşme düzeyi olmadığından, bunlar arasında ise aktarma onayına gerek olmadığı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede yıl içerisinde fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasındaki aktarmaların bir kısmının encümen kararı yerine başkanlık oluru ile; fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasındaki aktarmaların bir kısmının ise meclis kararı yerine yine başkanlık oluru ile yapıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde bütçe içi aktarmalarda bütçenin fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasındaki aktarmaların meclis kararıyla, fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasındaki aktarmaların ise encümen kararıyla yapılması gerekmektedir.

BULGU 14: Gelir Kalemlerinde Tahakkuk /Tahsilat Oranlarının Düşük Olması

Belediyenin tahakkuku yapılan gelir kalemlerinde tahsilat oranlarının düşük olduğu tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Mali hizmetler birimi” başlıklı 60'ıncı maddesinin (e) bendinde, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmış; mezkûr Kanun'un 61'inci maddesinde muhasebe yetkilisinin, gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması ile muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun, belediye başkanının görev ve yetkileri başlıklı 38'inci maddesi; Belediye Başkanına, belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak, belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek gibi görevler vermiş ve bu hususlarda belediye başkanına sorumluluk yüklemiştir.

Yukarıda yer alan Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, üst yönetici ve muhasebe yetkilisine gelirlerin toplanması konusunda bir takım sorumluluklar yüklenmiş olmasına rağmen, belediyenin önceki yıldan devir, cari yıl tahakkuk ve tahsilat oranları incelendiğinde, aşağıdaki tabloda gösterilen gelir kalemlerinin net tahsilatının düşük bir oranda gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Tablo 10: Gelir Tahsilat Oranları

Gelirin Türü	2021 Devreden	2022 Yılı Tahakkuk	Toplam Tahakkuk	2022 yılı Net Tahsilat	Gelecek Yıla Devreden Tahsilat	Tahsilat Oranı(%)
Konutlara Ait Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi	59.260,07	36.297,48	95.557,55	33.722,45	61.835,10	35,29
Yangın Sigortası Vergisi	130.960,32	223.496,77	354.457,09	187.960,70	166.496,39	53,03
İlan ve Reklam Vergisi	3.035.700,32	1.745.727,97	4.781.428,29	1.026.814,22	3.754.614,07	21,48
Biletle Girilen Yerlere Ait Eğlence Vergisi	59.188,89	0,00	59.188,89	0,00	59.188,89	0,00
Konutlara Ait Çevre Temizlik Vergisi	1.564.220,04	44.721,19	1.608.941,23	3.927,82	1.605.013,41	0,24
Bina İnşaat Harcı	45.497,76	0,00	45.497,76	0,00	45.497,76	0,00
İşgal Harcı	1.671.172,34	573.319,10	2.244.491,44	134.128,58	2.110.362,86	5,98
Kaynak Suları Harcı	1.254,27	0,00	1.254,27	0,00	1.254,27	0,00
Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene Harcı	135.618,20	11,00	135.629,20	0,00	135.629,20	0,00
Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı	3.374,00	0,00	3.374,00	0,00	3.374,00	0,00
Tellallık Harcı	198.801,67	27.153,00	225.954,67	25.552,00	198.801,67	11,31
Konutlara Ait Yapı Kullanma İzni Harcı	320.194,78	502.415,69	822.610,47	337.873,22	484.737,25	41,07
Konutlara Ait Bina İnşaat Harcı	393.316,45	5.053,52	398.369,97	5.053,52	393.316,45	1,27
Diğer Mal Satış Gelirleri	2.608.713,32	3.179.896,20	5.788.609,52	14.441,20	5.774.168,32	0,25
Muayene, denetim ve kontrol ücretleri	8.804,80	0,00	8.804,80	0,00	8.804,80	0,00
İlan ve Reklam Gelirleri	0,00	684.919,64	684.919,64	451.673,75	233.245,89	65,95
Otopark İşletmesi Gelirleri	37.500,00	0,00	37.500,00	0,00	37.500,00	0,00

Çevre ve Esenlik Hizmetlerine İlişkin Gelirler	0,00	1.342.920,11	1.342.920,11	20.723,08	1.322.197,03	1,54
Eğitim Hizmetlerine İlişkin Gelirler	3.900,00	6.400,00	10.300,00	6.400,00	3.900,00	62,14
Diğer hizmet gelirleri	5.823.472,98	6.511.765,90	12.335.238,88	5.139.874,80	7.112.380,02	41,67
Eğitim Hizmetlerine İlişkin Kurumlar Hasılatı	266.570,90	170.614,20	437.185,10	167.397,61	269.787,49	38,29
Su Hizmetlerine İlişkin Kurumlar Hasılatı	225.151,38	0,00	225.151,38	0,00	225.151,38	0,00
Doğalgaz Hizmetlerine İlişkin Kurumların Karları	0,00	7.236.174,07	7.236.174,07	2.707.973,60	4.528.200,47	37,42
Ecrimisil Gelirleri	180.362,11	214.191,69	394.553,80	237.533,69	157.020,11	60,20
Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	15.345.704,15	5.911.153,28	21.256.857,43	6.554.315,98	14.552.580,96	30,83
Kişilerden alınan Bağış ve Yardımlar	1.170,00	0,98	1.170,98	0,98	1.170,00	0,08
Çevre Temizlik Vergisinden Alınan Paylar	0,00	6.816.022,20	6.816.022,20	29.498,03	6.786.524,17	0,43
Maden İşletmelerinden Alınan Paylar	39.653,33	0,00	39.653,33	0,00	39.653,33	0,00
Müze Giriş Ücretlerinden Alınan Paylar	176.954,72	162.829,92	339.784,64	103.193,27	236.591,37	30,37
Mahalli İdarelere Ait Diğer Paylar	1.269.747,61	2.625,72	1.272.373,33	20.189,08	1.252.184,25	1,59
Trafik Para Cezaları	0,00	81.718,75	81.718,75	11.150,00	70.568,75	13,64
Diğer İdari Para Cezaları	5.040.049,94	2.215.054,51	7.255.104,45	687.655,87	6.567.448,58	9,48
Diğer Vergi Cezaları	812.394,19	19.407,85	831.802,04	34.505,08	797.296,96	4,15
İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	144.538,04	55.130,52	199.668,56	67.170,00	132.498,56	33,64
Kişilerden Alacaklar	8.234.852,95	8.427.234,27	16.662.087,22	9.762.365,96	6.898.942,10	58,59
Otopark Yönetmeliği Uyarınca Alınan Otopark Bedeli	1.703.200,21	880.878,63	2.584.078,84	1.506.968,51	1.077.110,33	58,32

Sonuç olarak gelirlerin toplanması sorumluluğu kapsamında tahsilat/ tahakkuk oranları düşük seviyede kalan gelir kalemleri için belediye tarafından takip ve tahsil işlemlerinin mevzuata uygun şekilde yapılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Alınmaması	2021	Yerine Getirilmedi	"Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Alınmaması" başlıklı bulgu, Raporun "Diğer Bulgular" kısmında Bulgu 12 olarak yer almaktadır.
Belediyeye Ait Bazı Yapıların Yapı Kullanma İzin Belgesinin Olmaması	2021	Yerine Getirilmedi	"Belediyeye Ait Bazı Yapıların Yapı Kullanma İzin Belgesinin Olmaması" başlıklı bulgu, Raporun "Diğer Bulgular" kısmında Bulgu 2 olarak yer almaktadır.
Bütün Riskler Sigortasında Bazı Risk Kalemlerinde Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi	2021	Yerine Getirilmedi	"Bütün Riskler Sigortasında Bazı Risk Kalemlerinde Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi" başlıklı bulgu, Raporun "Diğer Bulgular" kısmında Bulgu 4 olarak yer almaktadır.
İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması	2021	Kısmen Yerine Getirildi	"İşçilerin Kanunda Belirtilen Yıllık İzinlerinin Kullandırılmaması" başlıklı bulgu, Raporun "Diğer Bulgular" kısmında Bulgu 6 olarak yer almaktadır.

Kiraya Verilen İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması	2021	Yerine Getirilmedi	"Kiraya Verilen İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması" başlıklı bulgu, Raporun "Diğer Bulgular" kısmında Bulgu 8 olarak yer almaktadır.
Belediye Mülkiyetinde Bulunan Bazı Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2021	Yerine Getirilmedi	"Belediye Mülkiyetinde Bulunan Bazı Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması" başlıklı bulgu, Raporun "Diğer Bulgular" kısmında Bulgu 1 olarak yer almaktadır.
Bütçe İçi Ödenek Aktarımlarında Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması	2021	Yerine Getirilmedi	"Bütçe İçi Ödenek Aktarımlarında Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması" başlıklı bulgu, Raporun "Diğer Bulgular" kısmında Bulgu 13 olarak yer almaktadır.
Haklar Hesabında İzlenmesi Gereken Alımların Hatalı Muhasebeleştirilmesi	2021	Kısmen Yerine Getirildi	"Haklar Hesabında İzlenmesi Gereken Alımların Hatalı Muhasebeleştirilmesi" başlıklı bulgu, Raporun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" kısmında Bulgu 1 olarak yer almaktadır.
Amortisman Ayırma İşlemlerinde Hatalar Bulunması	2021	Kısmen Yerine Getirildi	"Amortisman Ayırma İşleminde Hatalar Olması" başlıklı bulgu, Raporun Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" kısmında Bulgu 2 olarak yer almaktadır.